

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Imperatoria majestas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

rum fustulit, & in proximum facellum, quod erat Jovis Præstis, detulit. Eadem ostento hujusmodi infantem adhuc Aurelianum vinclum fasciola sine ulla noxa de cunis fustulit, & in aram quæ justa facellum fortè sine ignibus erat, depositus. Verum hæc temere forte accidere potuerunt, cum nulla non die ignobilissimi etiam viris Aquile fæse ostenterent, & his etiam admirabiliora nonnunquam faciant, quorum tamen nemo ullam sequitur celebratatem. Ostenta in alis observata, quod eorum qui ad aliquam rerum amplitudinem evehuntur, dicta factaque omnia, quantumlibet levia reputantur, & oraculorum instar in acta referuntur. Sed demus hoc contentiosis. Illud puto non negabunt alicujus esse momenti, quod Aquilæ gerendis rebus tam sepe se duces exhibuerint, & quasi divinitus missæ, vel quid agendum ostenderint, vel quo res evasurae esent præmonuerint. Cum natu esset Alexander Macedo, Aquilæ duæ tota ea die prepetes supra culmen domus infederunt, omen duplicitis Imperii, Europæ Asiæque præ se ferentes. Ea autem quæ à classe in continentem progressa, ibique firmata, augurio fuit, Perfas terra, non mari debellandos esse, Alexandri ipsius interpretatione, locus quam Parmenio sentiret. Et difficillimo eo prælio, quod cum Darianis apud Arbellam commissum est, quo nullum umquam acrius inter eos fuit, Aquila paululum supra caput Alexandri placide volitare visa, nec armorum sonitu, nec gemitu clamoreve ullo morientium territa, diuec cito Equum ipsius regis pendenti magis quam volanti similis apparuit, præsigio, vel indicatione potius, quo res evasura eset manifestissima. Augurium hujusmodi legas apud Tacitum Fabio Valentum latum. Cum is exercitum in bellum ageret, ipso profectio die Aquilam leni meatu, prout agmen incedebat velut ducem via provolasse, longumque per spatium, nullo gaudientium militum clamore augurium accipientium, & alitem salvere jubentium, terrefactam, ita iter continuasse, ut hand dubie magna & prosperæ rei omen acciperetur. Ejusmodi auspicii lætitia V itellio fuit, copias adfus Othonem præmittenti, siquidem, à parte dextera repente Aquila advolavit, lastratisq; signis ingressos viam sensim antecessit. Et memorabili ea pugna, qua Lucrorum, xv. millia tantum ducens & viginti millia Crotonensium profligantur, qua pugnabant parte Locrⁱ, Aquila ab acie numquam recessisse fertur, eosque tamdiu quoad vincerent circumvolas. Quid, quæ Deiotaro Regi augurium dedit, ex itinere divertendum? cui ille obsecuturus cum eset, conclave mox illud, ubi Rex manus erat, si ire perrexisset, proxima nocte corruerit. Eadem Mario redditum cum summa gloria triumphus bundum pollicita est, cum Anguem arreptum ungibus dilacerasset, & in aquas abjecisset & in occasum inde versus abvolasset: quæ Cicero luculentissimis carminibus in Mario decantavit.

IMPERATORIA MAJESTAS CAP. III.

Fulva super omnes A. **O**MNIBUS igitur nationibus & gentibus Aquilam in ostentis Imperii magnitudine portendisse, multis exemplis apparuit. Ceterum cum multæ sint Aquilarum species, eam *Ægypti quila babi*. Sacerdotes in regio hoc significato deligebant, quæ à nigricanti colore Fulva potest appellari: huic enim Rex deorum Jupiter, *regnum*, ut Horatius ait, *pervisit in avis vagas*: in ea regie virtutes omnes elucescunt: quippe quæ viribus omnium præstantissima una fœtus fuos alit atque educatur apernix, concinna, polita, apta, intrepida, strenua, liberalis, minimè invida, minimè petulans, verum quadam etiam modestia prædicta: ea non clangit, non lippit, non murmurat, sed regos dignique mores, regiam prorsus majestatem in omnibus imitatur. Quinetiam, invenias homines evenato præditos, cuiusmodi Aquilæ rostrum est, pro regiis æstimari solitos. Quod Plato tradit, *Plutarchus receptum afferuit*, Perseque hominum id genus mirum in modum commendabant, ejusmodique fuisse Cyrum historiarum authores tradunt, atque ea se specie factum gloriari solunt. Sed quoniam rostri *γρυπον* illud est, quod isti regium existimant, animadvertendum duplex esse *τύλος* genus unum cui à fronte statim nasus insurgit, id impudentis animi signum ponit Aristotle, similitudinemque eam ad corvum proprius accedere: alterum, cui nasi curvatura separatur à fronte, circaque medium intumescit, & in uncī speciem exit. Hocesse magnanimitatis indicium & ad Aquilam referri, Philosophus idem tradit. Merito itaque Pyrrhus quoque multis à se rebus magnifice pleraque gestis, Aquilæ cognomento plurimum gaudebat: quamquam ea erat modestia, ut non omnem sibi rerum gloriam usurpare, sed bonam ejus partem in similitudines transferret.

A ferret. Nam cum aliquando rebus bene gestis domum rediſſerit, illumque milites Aquilam appellata
rent: *Per vos, inquit, Aquila sum, qui vestris armis veluti penis sublevor.* Vidimus ejus numum, in quo
Aquila cum fulmine sub pedibus jacentem, & ramis duobus quernis in coronā flexis, cum inscriptio
ne Dorica, ΑΓΡΙΠΩΤΑΝ: ab altera parte caput est, quod alii Jovis, alii Pyrrhi ipsius esse dicuntur:
nam inscriptio Epirotarum videtur ad Regem spectare. Quem vero corona, quae apud Romanos
hieroglyphicum ejus est cui civem servarit, in hoc numo glandes Chaonias, & oracula Jovis Dodo-
nei significare potest. Apud Pindarum legas Aquilam ita volucrum reginam ab Iove declaratam,
veluti Delphinum pīcīum, utriusq; perniciitate genus omne suum exuperante. Hinc idem ait, Aqui-
lam in sceptro Jovis pīcīum solitam. Neque vero mirum, Pindarum ubiq; honoris tantum Aquilæ
tribuisse, cum Aquilæ apud Thebanos non aliter inter numina colerentur, quam Cynocephali, Cro-
codili, & alia quædam bruta apud Aegyptios in cultu fuere, & ut sumus passim totis his Commenta-
tūs ostensuri, pro Diis habita.

APOTHEOSIS. CAP. IV.

B Cum igitur Imperatorem atq; Regem Aquila describeret,
C eorum etiam justis dedicabatur, qui filii superstitibus
decedebant: eos enim inter divos referre mos erat: cujus-
modi morem Herodianus in Severianis justis latissime pro-
sequitur, ex quibus Aquila, simulac ignis pyre subiecta eslet,
ex intimo suggestus tabernaculo emittebatur, qua Principis
animam in cœlum referre videretur, eamq; in numismatis
videre est, nonnumquam cum spoliis, nonnumquam cum fa-
stigio: sic enim suggestum illum, in quo cadavera Principum
cremabantur, Cicero videtur appellasse, cuius for-
matum apud Herodianum legimus, & in plerisq; numis con-
spicimus. Usque adeo vero sunt Imperatoribus Aquile de-
dicatae, ut ne in extremo quidem vita eos deseruerint, deq;
cœlo, quibuscumq; modis possent signa dederint, si qua pos-
set ad salutem via præmuniri. Nam eidem Imperatori Seve-
ro signa mortis attulerunt Aquilæ quatuor, quibus sibi visus
est per nocturnam imaginem in cœlum rapi. Et Octavianum Augustum, cum lustrum in campo
Martio magna populi frequenter conderet, Aquila saepius circumvolavit, transgressaque in vicinam
ædem, super nomen Agrippæ ad primam literam sedet, unde aruspices interpretati sunt, eum paulo
post moritum, quod haud ita multo post eventus comprobavit. Videre autem est in numo, cuius
inscriptio est *Divi AUGUSTI PATRIS*, Aquilam igni subiectam, quod ego ad iusta ejus retulerim:
quamvis nonnulli sacram esse putant, propterea quod Imperatoria, quæ Graci Hecatomben appelle-
rant, ex centum Leonibus & centum Aquilis celebrata fuerint ab aliquot Imperatoribus, & à Græ-
cis etiam, quod tradit Julius Capitolinus in vita Maximi & Balbini. Sed nihil hoc ad Augustum, de-
quo nihil tale memorie proditum. In numo, cuius inscriptio est, *Divus PERT. PIUS PATER*, Aquila
est pilæ infidens, quasi eum supra cœli convexa sublatum esse velit innuere: nam altera inscriptio
D est *CONSECRATIO*. Atq; hæc in divi M. Antonini Piñi numis multipliciter habetur, nonnumquam cum
fulmine, nonnumquam etiam Antoninum ipsum inter alas gestans: nonnumquam vero cubicularem
lectulum in cœlum tollens, cum inscriptione, *CONSECRATIO*. Qui Bellunensi in agro reperiuntur ar-
gentei, ex uno latere pulcherrimum ipsius Antonini caput habent cum inscriptione *Divus ANTO-*
NINUS, ex altero Aquilam aræ rotundi ambitus insidentem, inscriptio, *CONSECRATIO*. Verum etiam
in Vespasiani numi Aquila est quæ pilam gestat, atque ejusdem alis tabernaculum corymbis & ser-
tis redimitum. In Hadriani numis aliquot, Imperator ipse sceptrum ab Aquila recipere videtur, quasi
illi ab Iove delatum esset Imperium, quod & inscriptio declarat, *PROVIDENTIA DEORUM*. In numo
divæ Sabinæ Augustæ Aquila est cum fulmine, & inscriptione, *CONSECRATIO*, quamvis in semina-
rum iusta Payo, non Aquila, est adhiberi solita: de quo in Pavonis commentario.

Ff 3

REX

Propter per-
picacitatem,
utinam non
propter ra-
pacitatem.
Suetonius
in Augusto.
Octavianus
Augusti nu-
mus.

Pertinacio
numus.
Antonii Pi
numus.
Adriani
numus.
Sabina An-
gusta nu-
mus.